

## **ՀԱՍՏԱՏՄԱԳԻՐ**

### **Միջազգային օդային ուղիներով տարանցիկ թռիչքների մասին**

Պետությունները, որոնք ստորագրում են Միջազգային օդային ուղիներով տարանցիկ թռիչքների մասին համաձայնագիրը և միանում են դրան՝ լինելով Քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպության անդամներ,

համաձայնեցին հետևյալի մասին.

#### **Հոդված 1**

##### **Բաժին 1**

Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետություն մեկ այլ Պայմանավորվող պետությանը շնորհում է կանոնավոր օդային ուղիներով իրականացվող թռիչքներին վերաբերվող հետևյալ օդային ազատությունները.

1. իր տարածքի վրա առանց վայրէջքի թռիչք իրականացնելու իրավունքը,
2. ոչ առևտրային նպատակներով վայրէջք կատարելու իրավունքը:

Սույն բաժնով նախատեսված արտոնությունները չեն տարածվում ռազմական նպատակներով օգտագործվող օդանավակայանների վրա, բացառությամբ միջազգային կանոնավոր ուղիներով իրականացվող թռիչքների: Ակտիվ ռազմական գործողությունների ծավալման կամ բռնազավթված տարածքներում, ինչպես նաև պատերազմական իրավիճակներում, նշված արտոնությունների կիրառումը՝ դեպի այդ տարածքները տանող մատակարարման ուղիների հետ միասին, ենթակա է հաստատման համապատասխան ռազմական մարմինների կողմից:

##### **Բաժին 2**

Վերը նշված արտոնությունները կիրառվում են 1944 թվականի դեկտեմբերի 7-ին Չիկագոյում ստորագրված Միջազգային քաղաքացիական ավիացիայի մասին ժամանակավոր համաձայնագրի և Միջազգային քաղաքացիական ավիացիայի մասին կոնվենցիայի դրույթներին համապատասխան՝ վերջինիս ուժի մեջ մտնելուց հետո:

##### **Բաժին 3**

Մեկ այլ Պայմանավորվող պետության ավիաուղիներին իր տարածքում ոչ առևտրային նպատակներով վայրէջք կատարելու արտոնություն շնորհող Պայմանավորվող պետությունը կարող է այդ ավիաուղիներից պահանջել համապատասխան առևտրային ծառայություններ առաջարկել վայրէջքի կատարելու կետերում:

Այս պահանջը չի պարունակում որևէ խտրականություն նույն օդային ուղու վրա գործող այլ ավիաուղիների նկատմամբ, այն ներկայացնելիս հաշվի է առնվում օդանավի տարրողությունը և դրա կատարումը չպետք է խանգարի շահագողին միջազգային օդային ուղիների բնականոն գործունեությանը կամ խախտի Պայմանավորվող պետության իրավունքները և պարտականությունները:

##### **Բաժին 4**

Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետություն, սույն Համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան,

1. սահմանում է այն երբույթին, որին իր տարածքում հետևելու է ցանկացած միջազգային օդային ուղին և այն օդանավակայանները, որոնցից վերջինս կարող է օգտվել,
2. այդ ուղիների համար սահմանում է կամ թույլ է տալիս սահմանել արդարացի և ընդունելի վճար նշված օդանավակայաններից և այլ հարմարանքներից օգտվելու դիմաց. այդ վճարը չպետք է գերազանցի նշված օդանավակայաններից օգտվելու համար միջազգային օդային ուղիների սպասարկման մեջ ընդգրկված սեփական օդանավից գանձվող վճարը՝ պայմանով, որ համապատասխան Պայմանավորվող պետության կողմից օդանավակայանների և այլ հարմարանքների օգտագործման համար գանձվող վճարների մասին տվյալները ներկայացնելիս, այդ տվյալները կը ներկայացնեմ վերը նշված Կոնվենցիայի դրույթներին համապատասխան ստեղծված Քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպության Խորհրդի կողմից, որը դրանց վերաբերյալ կկազմի հաշվետվություններ և շահագրգիռ Պետությանը կամ Պետություններին կներկայացնի առաջարկություններ:

## Բաժին 5

Յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետություն իրավունք է վերապահում այլ Պետության օդային փոխադրություններ իրականացնող ձեռնարկությանը զրկել իր վկայականից կամ թույլտվությունից, եթե վերջինիս չի վստահեցնում, որ հիմնական սեփականությունը և հսկողություն իրականացնելու իրավունքը շնորհված է Պայմանավորվող պետության քաղաքացիներին, կամ եթե նշված ձեռնարկությունը խախտում է այն Պետության օրենքները, որի տարածքի վրա նա թիշք է իրականացնում, կամ չի կատարում սույն Համաձայնագրով սահմանված պահանջները:

## Հոդված 2

### Բաժին 1

Այն Պայմանավորվող պետությունը, որը համարում է, որ սույն Համաձայնագրին համապատասխան մեկ այլ Պայմանավորվող պետության կողմից իրականացվող գործողություններն իրեն վեսա են պատճառում կամ անարդարացի են, կարող է դիմել Խորհրդին, որպեսզի վերջինս ուսումնասիրի ստեղծված իրավիճակը Խորհրդություններ Պետությունների մասնակցությամբ: Եթե Խորհրդակցությունների միջոցով իրավիճակի կարգավորումն անհնար է, ապա Խորհրդություններին ներկայացնել առաջարկություններ: Եթե դրանից հետո էլ շահագրգիռ Պայմանավորվող պետությունը, Խորհրդի կարծիքով, անհարգելի պատճառներով չի ձեռնարկում համապատասխան կարգավորիչ միջոցներ, Խորհրդությունները կարող է Ասամբլեային առաջարկել զրկել այդ Պայմանավորվող պետությանը սույն Համաձայնագրով նախատեսված իրավունքներից և արտոնություններից, մինչև այն չձեռնարկի համապատասխան միջոցները: Ասամբլեան, իր անդամների ձայնների երկու երրորդով, կարող է Պայմանավորվող պետությանը նշված իրավունքներից զրկել այնքան ժամանակով, որքան այն նպատակահարմար կգտնի, կամ էլ մինչև Խորհրդությունը չհամարի, որ անհրաժեշտ կարգավորիչ միջոցներն այդ Պետության կողմից ձեռնարկվել են:

## Բաժին 2

Եթե երկու կամ ավելի Պայմանավորվող պետությունների միջև սույն Համաձայնագրի դրույթների մեկնաբանման կամ կիրառման հարցերի վերաբերյալ ծագած տարածայնությունների կարգավորումը բանակցությունների միջոցով անհնար է, ապա կիրառվում են վերը նշված Կոնվենցիայի 18-րդ գլխի դրույթները՝ նույն հոդվածով սահմանված կարգով, ինչպես և վերը նշված Կոնվենցիայի դրույթների մեկնաբանման կամ կիրառման հարցերի վերաբերյալ ծագած տարածայնությունների դեպքում:

## Հոդված 3

Սույն Համաձայնագրին ուժի մեջ է մնում այնքան, որքան ուժի մեջ է մնում վերը նշված Կոնվենցիան՝ պայմանվ, սակայն, որ սույն Համաձայնագրի կողմ հանդիսացող ցանկացած Պետություն կարող է այն չեղյալ հայտարարել՝ այդ մասին մեկ տարի առաջ ծանուցելով Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Կառավարությանը, որն այդ ծանուցման և դուրս գալու մասին անմիջապես ծանուցում է բոլոր Պայմանավորվող պետություններին:

## Հոդված 4

Սինչև վերը նշված Կոնվենցիայի ուժի մեջ մտնելը, սույն փաստաթղթում դրան կատարված բոլոր հղումները՝ բացառությամբ 2-րդ հոդվածի 2-րդ բաժնում և 5-րդ հոդվածում կատարվածների, համարվում են 1944 թվականի Զիկագոյում ստորագրված Միջազգային քաղաքացիական ավիացիայի ժամանակավոր համաձայնագրին կատարված հղումներ, իսկ Քաղաքացիական միջազգային ավիացիայի կազմակերպությանը, Ասամբլեային և Խորհրդին կատարված հղումները համարվում են, համապատասխանաբար, Քաղաքացիական միջազգային ավիացիայի ժամանակավոր Կազմակերպությանը, ժամանակավոր Ասամբլեային և ժամանակավոր Խորհրդին կատարված հղումներ:

## Հոդված 5

Սույն համաձայնագրի իմաստով, «տարածք» բառն օգտագործվում է նույն իմաստով, ինչպես այն սահմանված է վերը նշված Կոնվենցիայի 2-րդ հոդվածով:

## Հոդված 6

1944 թվականի նոյեմբերի 1-ին Զիկագոյում գումարված Միջազգային քաղաքացիական ավիացիայի համաժողովի ներքոստորագրյալ պատվիրակները ստորագրում են սույն Համաձայնագրին՝ ընդունելով, որ այն Կառավարությունները, որոնց անունից ստորագրվում է սույն Համաձայնագիրը, պետք է հնարավորինս շուտ տեղեկացնեն Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Կառավարությունն այն մասին, թե արդյոք իրենց անունից դրված ստորագրությունը նշանակում է իրենց կողմից Համաձայնագրի ընդունում և դրանից բխող պարտավորությունների ստանձնում:

Քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպության ցանկացած անդամ պետություն կարող է միանալ սույն Համաձայնագրին և ստանձնել դրանով սահմանված պարտավորություններն՝ այդ մասին ծանուցելով Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Կառավարությանը: Միացումն ուժի մեջ է մտնում նշված Կառավարության կողմից ծանուցումն ստանալու օրվանից:

Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում Պայմանավորվող պետությունների համար՝ վերջիններիս դրան միանալու պահից: Բոլոր այլ Պետությունների համար, որոնք Համաձայնագրին միանում են այդ մասին Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Կառավարությանը ծանուցելով, այն ուժի մեջ է մտնում նշված Կառավարության կողմից ծանուցումն ստանալու պահից: Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Կառավարությունը բոլոր ստորագրած և միացած Պետություններին տեղեկացնում է Համաձայնագրին միանալու յուրաքանչյուր փաստի մասին և դրան միացող յուրաքանչյուր Պետության համար դրա ուժի մեջ մտնելու օրվա մասին:

Ի հավաստումն որի ներքոստորագրյալները, օժտված լինելով համապատասխան լիազորություններով, ստորագրեցին սույն Համաձայնագիրը իրենց համապատասխան Կառավարությունների անունից՝ իրենց ստորագրությունների դիմաց նշված ամսաթվերին:

Կատարված է Չիկագո քաղաքում, 1944 թվականի դեկտեմբերի 7-ին՝ անգլերեն: Անգլերեն, ֆրանսերեն և իսպաներեն կազմված տեքստերը հավասարագոր են և բաց են ստորագրման համար Վաշինգտոն քաղաքում: Երկու տեքստերն ել ի պահ են հանձնվում Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Կառավարության արխիվներին, իսկ հաստատված պատճեններն այդ Կառավարության կողմից ուղղվելու են բոլոր այն Պետությունների Կառավարություններին, որոնք կարող են ստորագրել սույն Համաձայնագիրը կամ միանալ դրան:

\*Համաձայնագիրը Հայաստանի Հանրապետության համար ուժի մեջ է մտել 1996 թվականի մայիսի 29-ից: